

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 29-03-2011

ΑΠ: Γ/ΕΞ/692-1/29-03-2011

Ταχ. Δ/ση: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3

115 23 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210-6475600

FAX: 210-6475628

Α Π Ο Φ Α Σ Η 27/ 2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 15.03.2011 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Χρήστος Παληοκώστας, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Χρίστου Γεραρή, και τα αναπληρωματικά μέλη Δημήτριος Λιάπης, Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, και Γρηγόριος Λαζαράκος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Αναστασίου Πράσσου και Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσα χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Φερενίκη Παναγοπούλου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με την υπ' αριθ. πρωτ. Φ. 908/7784/Η/21.1.2011 (υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/692/27.01.2011) αίτηση της Δ/σης Προσωπικού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, με τα επισυναπτόμενα σε αυτήν στοιχεία ο Α ζητεί να του απαντήσει το Υπουργείο Παιδείας περί θεμάτων υπηρεσιακής καταστάσεως της εν διαστάσει συζύγου του Β, προκειμένου να επικαλεστεί τα ζητούμενα στοιχεία ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, όπου φέρεται προς κρίση το αίτημά της για την ανάθεση σε εκείνη της επιμέλειας της εξάχρονης θυγατέρας τους (βλ. την από 28.11.2010 αγωγή της Β εναντίον του Α για ανάθεση επιμέλειας τέκνου

ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, καθώς και συναφείς αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων που υπέβαλαν εκάτεροι οι γονείς), και συγκεκριμένα αν ασκεί τα υπηρεσιακά της καθήκοντα κανονικά ή κωλύεται στην άσκησή τους για λόγους υγείας. Ειδικότερα, ο Α ζητεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, για την ως άνω επικαλούμενη δικαστική χρήση (και προς αντίκρουση της από 7.10.2010 βεβαίωσής που επικαλέστηκε ενώπιον του δικαστηρίου η Β), να του γνωρίσουν «εάν η Β, που είναι μόνιμη εν ενεργεία υπάλληλος κλάδου και υπηρετεί με απόσπαση στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας προσέρχεται στην υπηρεσία της καθημερινώς, τις άδειες που έχει λάβει (κανονικές ή αναρρωτικές και σχετικά δικαιολογητικά ιατρών), όπως επίσης και το λόγο απόσπασής της από την οργανική της θέση». Τα δεδομένα αυτά ζητεί ο Α για δικαστική χρήση.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τους εισηγητές και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...)*». Με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

3. Επειδή, το άρθρο 7 του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*1. Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. 2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Το υποκείμενο των δεδομένων έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει*

αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση (...) γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου (...).

4. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

5. Επειδή το άρθρο 23 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) ορίζει ότι 1. «Το προσωπικό μητρώο συγκροτείται μετά το διορισμό του υπαλλήλου και περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία τα οποία προσδιορίζουν την ατομική, οικογενειακή, περιουσιακή και υπηρεσιακή του κατάσταση σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο. 2. Ειδικότερα το προσωπικό μητρώο περιλαμβάνει: α) Τα στοιχεία της ταυτότητας του υπαλλήλου, τα στοιχεία συζύγου και των παιδιών του, καθώς και τη δήλωση περιουσιακής κατάστασης του άρθρου 28 του παρόντος. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται από τον υπάλληλο με υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλει στην υπηρεσία του κατά το διορισμό του. Με τον ίδιο τρόπο δηλώνεται υποχρεωτικά κάθε ουσιώδης μεταβολή των στοιχείων αυτών. β) Τους τίτλους σπουδών ή άλλα τυπικά προσόντα. γ) Αποφάσεις, έγγραφα ή άλλα στοιχεία που αναφέρονται στην υπηρεσιακή γενικά κατάσταση και δραστηριότητα του υπαλλήλου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι εκθέσεις αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων. δ) Κάθε άλλο στοιχείο που ο υπάλληλος καταθέτει ο ίδιος στην υπηρεσία του ζητώντας να συμπεριληφθεί στο προσωπικό του μητρώο, εφόσον σχετίζεται με τα υπηρεσιακά του καθήκοντα και είναι πρόσφορο για την αξιολόγηση του. 3. Κάθε υπάλληλος δικαιούται να λάβει γνώση του προσωπικού μητρώου του. 4. Η αρμόδια υπηρεσία προσωπικού υποχρεούται να τηρεί, να φυλάσσει και να ενημερώνει το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Η παράλειψη των υπόχρεων για εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου συνιστά το παράπτωμα της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 107. 5. Η αρμόδια υπηρεσία, σε περίπτωση μετάθεσης του υπαλλήλου, συγκροτεί βοηθητικό προσωπικό μητρώο με τα απαραίτητα στοιχεία, το οποίο τον συνοδεύει. 6. Το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου τίθεται υπόψη του υπηρεσιακού συμβουλίου, καθώς και κάθε άλλου οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διενέργεια υπηρεσιακών κρίσεων. 7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης του προσωπικού μητρώου, κύριου και βοηθητικού, ο χρόνος περιοδικής καταστροφής των εκθέσεων αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων, η μετά από αίτηση του υπαλλήλου αφαίρεση στοιχείων, καθώς και η σχετική διαδικασία, όπως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.»

6. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του π.δ. 178/2004 για τον τρόπο τήρησης ενημέρωσης

του προσωπικού μητρώου δημοσίων υπαλλήλων, υπαλλήλων ΝΠΔΔ. «Τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου ταξινομούνται ως εξής: α) Στοιχεία ταυτότητας του υπαλλήλου, τα στοιχεία της συζύγου και των παιδιών του. β) Στοιχεία περιουσιακής κατάστασης του ίδιου, της συζύγου και των παιδιών του. Τα στοιχεία αυτά υποβάλλονται από τον υπάλληλο στην υπηρεσία του με υπεύθυνη δήλωση κατά το διορισμό του. Με τον ίδιο τρόπο δηλώνεται υποχρεωτικά κάθε ουσιώδης μεταβολή των στοιχείων αυτών. Ειδικά για τη δήλωση περιουσιακής κατάστασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 28 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. όπως κυρώθηκε με το Ν. 2683/1999. γ) Τίτλοι σπουδών ή άλλα τυπικά προσόντα. δ) Αποφάσεις, έγγραφα ή άλλα στοιχεία που αναφέρονται στην υπηρεσιακή γενικά κατάσταση και δραστηριότητα του υπαλλήλου (διορισμός, προϋπηρεσία, κλάδος, προαγωγές, μεταβολές, συμμετοχή σε συλλογικά όργανα, κ.λ.π.). ε) Εκθέσεις αξιολόγησης του υπαλλήλου των τελευταίων οκτώ (8) ετών.στ) Ηθικές αμοιβές Ποινές. ζ) Άδειες (Αναρρωτικές Λοιπές). η) Στοιχεία που καταθέτει ο ίδιος ο υπάλληλος στην υπηρεσία του ζητώντας να περιληφθούν στο προσωπικό του μητρώο, εφόσον σχετίζονται με την υπηρεσιακή του κατάσταση ή είναι πρόσφορα για την αξιολόγησή του.» Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4 «Πέραν των οριζομένων στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 23 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. που κυρώθηκε με το Ν. 2683/1999, αποκλείεται η γνώση και πρόσβαση οιοδήποτε τρίτου στο περιεχόμενο των στοιχείων του προσωπικού μητρώου.»

7. Επειδή οι ιατρικές βεβαιώσεις που έχει τυχόν προσκομίσει η Β στην υπηρεσία της για τη λήψη αναρρωτικών αδειών περιλαμβάνουν ευαίσθητα δεδομένα υγείας της ίδιας και εντάσσονται σε ειδικό υποφάκελο του υπηρεσιακού της φακέλου. Η υπηρεσία οφείλει να διασφαλίζει τον απόρρητο χαρακτήρα των στοιχείων αυτών (βλ. τις προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 23 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) και των άρθρων 1 παρ. 2, και 4 παρ. 4 του π.δ. 178/2004).

8. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 681 Γ παρ. 2 του ΚΠολΔ για τις διαφορές που αφορούν διατροφή και επιμέλεια τέκνων «καθιερώνεται στάδιο υποχρεωτικής προδικασίας που περιλαμβάνει την έρευνα, από τα όργανα της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας, των συνθηκών διαβίωσης του ανηλίκου και την υποβολή στο δικαστήριο, έως την ημέρα της συζήτησης, σχετικής αναλυτικής έκθεσης η οποία, στις περιπτώσεις όπου φέρεται στο δικόγραφο της αγωγής ότι ένας από τους γονείς ή το ανήλικο τέκνο παρουσιάζει ψυχικά προβλήματα, πρέπει να συνοδεύεται και από ψυχιατρική έκθεση».

9. Επειδή η χορήγηση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων σε τρίτο μπορεί να είναι κατ' εξαίρεση επιτρεπτή, κατά το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997, εφόσον τα στοιχεία αυτά είναι αναγκαία και πρόσφορα για υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, Αποφάσεις 8, 9, 40/2005, αλλά και Απόφαση 57/2009, αναρτημένες στην ιστοσελίδα της

Αρχής). Πράγματι, τα ζητούμενα στοιχεία μπορεί να είναι πρόσφορα για την υπεράσπιση δικαιώματος του αιτούντος στην επικαλούμενη δίκη. Ωστόσο, για την προστασία των ευαίσθητων δεδομένων υγείας της Β κρίνεται ότι η διαπίστωση της καταστάσεως της ψυχικής υγείας της που επικαλείται ο αιτών θα πρέπει να γίνει με τις εγγυήσεις της προηγούμενης δικαστικής κρίσεως περί της αναγκαιότητας προσκομίσεως του στοιχείου αυτού. Με βάση τα προαναφερόμενα, στη υπό κρίση περίπτωση δεν τεκμηριώνεται με τρόπο επαρκή η αναγκαιότητα της επεξεργασίας, δεδομένου ότι η απόδειξη της καταλληλότητας της Β για την επιμέλεια των τέκνων της θα μπορούσε να γίνει με άλλα μέσα, όπως π.χ. της διαταγής ψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 681 Γ παρ. 2 ΚΠολΔ, το οποίο καθιερώνει την υποχρεωτική ψυχιατρική έκθεση, στις περιπτώσεις όπου φέρεται στο δικόγραφο της αγωγής ότι ένας από τους γονείς ή το ανήλικο τέκνο παρουσιάζει ψυχικά προβλήματα. Ας σημειωθεί ότι ακόμα και αν κρινόταν πρόσφορη και αναγκαία η χορήγηση των ζητηθέντων στοιχείων, το δικαστήριο θα έπρεπε να ακολουθήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 681 Γ ΚΠολΔ υποχρεωτική προδικασία και να διατάξει την προσκόμιση ψυχιατρικής εκθέσεως. Ως εκ τούτου, η χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων για την εκπλήρωση προαναφερομένου σκοπού επεξεργασίας είναι μεν νόμιμη κατά τις διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997, παραβιάζει ωστόσο την αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση με την σκοπούμενη επεξεργασία κατά το άρθρο 4 του ν. 2472/1997.

Συνεπώς, η Αρχή κρίνει κατά πλειοψηφία (μειοψηφία ενός μέλους) ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας της Αρχής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή δεν παρέχει άδεια στο Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να χορηγήσει στον Α τα ζητηθέντα δεδομένα υγείας της Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρήστος Παληοκόστας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου